

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31 (Tel. 178).
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwałe 3 (Tel. 73).

Cena
pojedynczego
egzemplarza
250.000 Mp.

Na dworcach
kolejowych
poza Lwówem
300.000 Mp.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Sternik przyjechał.

Lwów, 15. lutego.

Po półrocznym okresie, który przyniósł polskiej polityce zagranicznej szereg porażek i bolesnych niespodzianek, — i po dwóch miesiącach ministerjalnego wakansu, który kosztował nas utratę łączności z życiem międzynarodowym, po przełamaniu wszelkich nieoczekiwanych przeszkód na — zdawałoby się — gładkiej drodze Paryż-Warszawa — przybył wreszcie Min. Zamoyski na swój posternek. Życzeniem całego społeczeństwa jest, aby moment ten był rzeczywiście zwrotnym punktem naszej polityki zagranicznej, której stan określić można jako: katalepsja i dezorganizacja.

P. Min. Zamoyski nie będzie mógł obiecywać, że dążeniem jego jest „kontynuowanie polityki poprzedników”, bo zapowiedź taka byłaby agroskopem bardzo nieszczególnym. Zadaniem p. Zamoyskiego będzie naprawienie błędów i zaniedbań, a przede wszystkim jak najszybsze wypełnienie tej luki, jaka dzięki dwumiesięcznej próżni powstała między nami a ogólną sytuacją w Europie.

Przestrzeń, o jaką zostaliśmy zdystansowani, jest rzeczywiście olbrzymia. Na wschodzie i zachodzie, północy i południu dokonały się zmiany, o których można powiedzieć, że 1) dokonały się bez udziału Polski, której głos w międzynarodowym koncercie przeszedł do dyskretnego akompaniamentu i 2) że jakkolwiek dokonały się, w Polsce nie pomyślano jeszcze nad tem, jakie stanowisko wypadnie zająć wobec tych faktów dokonanych. Nie pomyślano, bo nie było komu. Centrala oczywiście nie spieszyła się z inicjatywą wobec braku odpowiedzialnego inicjatora, a placówki zagraniczne uprzednio jeszcze doprowadzone zostały do stanu rozprzężenia i personalnego chaosu.

Nie trzeba udawać, jak daleko idące żądania należy wobec tego postawić człowiekowi, któremu w równie krytycznej chwili powierzyło się mandat kierowniczy polskich spraw zagranicznych. Po naprawieniu zaniedbań organizacyjnych musi on prawdziwie augurowem okiem ogarnąć całość sytuacji i ponownie ująć te nici, które bądź wymknęły się nam z rąk, bądź nigdy ujmowane nie były. Musi zatem na jasne wody wyprowadzić kwestię związku bałtyckiego, ostatnio niezupełnie jasna, lub ściślej — mąconą przez postrome czynniki. Musi uregulować nasz stosunek do związku republik sowieckich, stosunek mimo iż nadto dobrych chęci pp. Seydy i Dmowskiego niepozabawiony akcentu obustronnej nieufności. Stosunki gospodarcze ze Wschodem muszą zejść ze

Zupełne zastanowienie ruchu handlowego z Ukrainą i Rosją.

Rozporządzenie władz polskich zlikwidowało całkowicie transakcje handlowe na pograniczu. — Agentom odebrano już przepustki. — Tymczasowy charakter zarządzenia. — Nowe uregulowanie ma nastąpić jeszcze w tym miesiącu.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”)

Podwoleczyska, 15. lutego.

Jak dowiaduje się Wasz korespondent, nasze władze administracyjne wydały rozporządzenie zupełnie zastanawiające ruch handlowy między Polską a Ukrainą Sowiecką na pograniczu nad Zbruczem. Wszelkie firmy handlowe, które prowadziły dotąd transakcje handlowe na pograniczu, zostały już o tem zawiadomione, a agentom tych firm odebrano tzw. „przepustki” dające prawo dostępu do punktów granicznych w celu porozumiewania się z kupcami sowieckimi i zawierania z nimi transakcji handlowych. Rozporządzenie to dotyczy zarówno stałych punktów pogranicznych (Podwoleczyska, Husiatyn i in.), jak i tzw. „punktów bożnych” (ruchomych). Równocześnie zastanowiono

przyjmowanie deklaracji towarów przez urzędy celne w celu wyłączenia tychże na Ukrainę.

Na jakim tle zarządzone to nagle zamknięcie granicy handlowej — na razie nie wiadomo, mówią jednak iż rozporządzenie to ma charakter tymczasowy i ma się znajdować w związku z zorganizowaniem handlu pogranicznego na nowych podstawach. Reforma ta już rzekomo została opracowana a ogłoszona zostanie jeszcze w ciągu miesiąca bieżącego.

Należy jeszcze dodać, że — jak niejednokrotnie podkreślaliśmy — handel pograniczny wogóle już od dawna bardzo osłabł, transakcji zaś w okresie przed jego całkowitem zastanowieniem, dokonywano jedynie drobnych i mało znaczących.

wych dróg, nie kreśli nowych linii, jakkolwiek dotychczasowe rezultaty dróg starych dają dość powodów, by je przewidywać i zmienić.

Głos p. Zamoyskiego zabrzmiął cicho i skromnie obok potężnych, wstrząsających opinii, jasnych i szczerych wypowiedzi polityków, kierujących dziś losami Europy. Wystarczy zestawzić go ze sposobem, w

Frank walor. 15 bm.	1800000
Frank walor. 16 bm.	1800000
Frank kolej od 16 bm.	1800000
Frank poczt. od 1/11.	1900000
Frank tyton. od 2/11.	1840000

jak z trybun swych przemawia Mussolini, Mac Donald czy Poincaré, aby nabrać podejrzenia, że — kontrast ów jest wynikiem anachronizmu: stara szkoła dyplomatyczna w nowej erze. —

Obniżenie podatku od węgla.

(Telefoniem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego.

(d) Na mocy rozporządzenia Min. skarbu, oraz przemysłu i handlu, obniżony został podatek od węgla. Podatek ten obniżono w sposób następujący: 1) Dla węgla kamiennego z kopalni Zagłębia Górnośląskiego na 15% wartości względnie ceny węgla, 2) dla węgla kamiennego z kopalni Zagłębia Dąbrowskiego jako to: Feliks, Ignacy, Jadwiga, Jerzy, Juliusz, Kazimierz, Koszeluk, Paryż, Modrzejów, Rodan, Antoni, Czechowski, Grodziec II., hr. Renard, Jowisz, Saturn, Wiktor — na 12,5% wartości względnie ceny węgla, 3) dla węgla kamiennego z kopalni Zagłębia Dąbrowskiego jako to: Sejmontów I. (Władysław) i nad Renem, oraz z kopalni Piłsudski i Kościusko z zagłębia krakowskiego na 8% wartości względnie ceny węgla, 4) dla węgla kamiennego wszelkich innych kopalni zagłębia krakowskiego, oraz kopalni Silesia na Śląsku Cieszyńskim 3% wartości względnie ceny węgla.

Sprawozdanie p. Younga.

W mgłach tajemnicy i dyskrecji. — Słuszny sąd p. Younga o groteskowości poczynań p. Kucharskiego. — Aprobata akcji p. Grabskiego. — Oszczędność — przede wszystkim! — Wolno nam wydawać najwyżej 72 milj. zł. miesięcznie. — Co mówi p. Young o Banku emisyjnym? — Sceptycyzm znawcy angielskiego w sprawie pożyczek zagranicznych.

Lwów, 15. lutego.

(Sk.). O misji p. Younga pisaliśmy na tem miejscu w październiku z. r., tj. w kilka dni po przyjeździe ekspertów angielskich do Warszawy. Zwróciliśmy wówczas uwagę na doniosłość ekonomiczną i polityczną faktu, że Rząd angielski zainteresował się naszymi sprawami gospodarczymi i wyraził sympatię, że wyniki pracy p. Younga mogą być dodatnie albo ujemne i że zależy to nie tylko od członków misji angielskiej, ale i od ustosunkowania się do niej naszego Rządu i społeczeństwa.

Praca p. Younga i jego towarzyszy na terenie warszawskim odbywała się jeżeli nie w tajemnicy, to

w każdym razie w atmosferze największej dyskrecji. Tu i ówdzie przedostawały się na zewnątrz niesprawdzone zresztą pogłoski o targach pomiędzy p. Youngiem a p. Kucharskim, ale — z wyjątkiem szczupłej zapewne garstki w tajemniczych — ogół nie miał żadnych niemal informacji ani o toku, ani o kierunku prac angielskiego „doradcy” czy „przyjaciela” naszego Ministra skarbu.

Przypadek zdarzył, że prace te odbywały się w czasie największego przesilenia walutowego, jakie Polska przechodziła. W chwili rozpoczęcia ich kurs dolara wynosił około 300.000 Mp., w chwili ich zakończenia stanął na kursie około

9500.000 Mp. Zmieniło się w tym czasie wiele: dokonała się nie tylko zmiana na stanowisku Ministra skarbu, ale także — co ważniejsza — zmiana poglądów Sejmu na sprawę sanacji skarbu i przerzucenie odpowiedzialności za politykę gospodarczą z Sejmu i Senatu na Rząd.

Okres rządów p. Kucharskiego był szczególnie niepomysłnym dla pracy p. Younga. Rzeczoznawców angielskich, nawykłych do roboty systematycznej i ścisłej, musiała niewątpliwie razić groteskowość początku naszego ówczesnego Ministra skarbu. Jak się ułożył stosunek p. Younga do naszego Ministerstwa skarbu w drugim okresie — od czasu ustąpienia p. Kucharskiego, nie było dotąd wiadomym. To też nie dziwnego, że opinia publiczna czekała z upragnieniem na sprawozdanie, które p. Young złożył Premierowi Grabskiemu przed wyjazdem swym z Warszawy, a którego publikacja została oficjalnie zapowiedziana.

Wczorajsze dzienniki przyniosły komunikat P. A. T., zawierający „uwagi finansowe” komandora Younga. Nie wiemy, czy jest to streszczenie raportu, który obejmuje podobno kilkadziesiąt stron, czy też dosłowny przekład końcowych jego konkluzji. Dokładny sąd o rezultatach pracy misji angielskiej będzie można wydać dopiero po zapoznaniu się z całą osnową sprawozdania; na razie wypowiedzieć się można tylko o tych krótkich i zwiezłych uwagach, które podał do wiadomości wspomniany komunikat półurzędowy.

Elaborat tego rodzaju musi mieć z natury rzeczy charakter aktu dyplomatycznego, musi być pisany uprzejmie i oględnie, a czytać go należy z odpowiednią dozą krytycyzmu.

Nie przypisujemy większej wagi nprzejmomościom, skierowanym pod adresem narodu polskiego. Zajmuje nas przede wszystkim pytanie, czy poglądy p. Younga są zgodne z programem sanacji skarbu, realizowanym obecnie przez p. Grabskiego.

Otóż na ogół powiedzieć można, że główne wytyczne programu sanacji skarbu: zaprzestanie druku marek, zwiększenie dochodów skarbu zapomocą podatków i oszczędności budżetowe, — znajdują całkowitą aprobatę p. Younga. Zastanawia jednakowoż uszeregowanie tych zasad

Konferencja Państw bałtyckich.

Przebieg prac konferencji. — Prasa wita z sympatią zbierający się Zjazd. — Wspólne działanie na terenie Ligi Narodów.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 14. lutego.

Delegaci Ministerstwa spr. zagr. wyjechali wczoraj na granicę lotewską celem powitania Ministrów lotewskiego i estońskiego, oraz do Łubaszyna dla powitania ministra fińskiego.

Właściwe prace konferencji bałtyckiej rozpoczną się w sobotę ze względu na to, że w dniu tym przyjeżdża do Warszawy fiński minister spr. zagr. Piątek poświęcony będzie uroczystościom reprezentacyjnym. Rano śniadanie u Ministra Zamoyskiego, potem raut u Prezydenta Rzpltej, wieczorem galowe przedstawienie w Operze. W sobotę oficjalne otwarcie konferencji. Popołudniu ministrowie przyjeździ będą na audiencji u Prezydenta Rzpltej. Następnie dalszy ciąg konferencji, wieczorem obiad u Premiera Grabskiego i raut u Prezydenta gabinetu. W niedzielę dalszy ciąg konferencji i śniadanie w Ministerstwie.

Na konferencji państw bałtyckich Min. Zamoyskiemu asystować będą: szef protokołu dyplomatycznego Przeździecki, posłowie Filipowicz i Ładoś, Ministrowie Strassburger i Bertoni, oraz urzędnicy

W dniu 15. bm. punktualnie o g. 12 w południe panowie ministrowie spr. zagr. Lotwy p. Seja i Estonii p. Ackel przyjmą w gmachu Prezydium Rady Ministrów przedstawicieli prasy krajowej. Popołudniu o g. 4.30 ministrowie ci przyjmą przedstawicieli prasy zagranicznej przebywających w Warszawie. Panowie przedstawiciele prasy proszeni są o punktualne przybycie na konferencję.

Wszystkie pisma witają z sympatią zbierający się dziś zjazd ministrów państw bałtyckich. W kołach politycznych utrzymuje się przekonanie, że omawiana będzie kwestia wspólnego działania na terenie Ligi Narodów, utworzenia wspólnego instytutu dla studiów w sprawach proceduralnych, organizacyjnych L. N., spraw rozbrojeniowych, uzgodnienia działalności biur prasowych, agencji itd. Ze strony państw bałtyckich wysunięto ostatnio postulat współpracy na terenie legistawnym. Komisja ekonomiczna zajmie się sprawą konwencji arbitrażowej oraz stworzeniem wspólnej platformy gospodarczej z Rosją.

wytycznych. P. Young stawia na pierwszym miejscu oszczędności budżetowe i w tym punkcie wyraża się nie tylko jasno, ale nawet zakreśla cyfrowe granice budżetowi państwa. Uważając jako maksimum dochodów państwowych w najbliższej przyszłości już po uwzględnieniu wpływów z podatku majątkowego 800 milionów złotych rocznie, sądzi p. Young, że zredukowanie wydatków do kwoty 72 milionów złotych miesięcznie jest rzeczą konieczną. Zwiększenie dochodów państwowych uważa p. Young za możliwe za pomocą zwiększenia sprawności maszyny podatkowej, nie wiemy jednak, czy ma na myśli zwiększenie dochodów ponad wspomniane powyżej maksimum, czy też doprowadzenie ich rzeczywiste do tej maksymalnej sumy. Podniesienie z wielkim naciskiem sprawy pożyczek we-

wewnętrznych i zagranicznych świadczyłoby o tem, że na możność znacznego zwiększenia dochodów skarbowych ponad to, co na podstawie obecnych ustaw wpłynąć powinno, zapatruje się p. Young z mniejszym optymizmem, niż nasze czynniki rządowe i tutaj upatrujemy pierwszą różnicę w poglądach na naszą sytuację finansową. Drugą jest reforma waluty. — Wprowadzenie zdrowego pieniądza jest także zdaniem p. Younga konieczne, ale przejście do nowej waluty powinno być dokonane ostrożnie po osiągnięciu równowagi budżetowej. Statut Banku Polskiego uważa p. Young za dobry, ale dodaje dwa niezmiennie ważne zastrzeżenia; państwo nie powinno partycypować w kapitale zakładowym Banku, subskrypcja musi być dokonana w gotówce, tj. w złocie (tak przynajmniej słowa spra-

wozdzania rozumiemy) i państwo nie może korzystać z kredytu w Banku Polskim. Zastrzeżenia te są bardzo istotne, jeżeli się zważy, że wedle statutu Banku Polskiego przewidziany jest bardzo znaczny udział Państwa w kapitale zakładowym, subskrypcja odbywa się przeważnie w walutach obcych, a nie w złocie, a Państwo otrzymać ma z Banku kredyt w wysokości 50 milionów złotych.

Niezmiennie interesujące są końcowe słowa o pożyczkach. Wierzymy, że wydanie opinii na użytek zagranicy o kwestii kredytu dla Państwa Polskiego nie leżało w granicach zadania p. Younga. Jakkolwiek bądź, słowa: „pożyczkę zagraniczną może Polska osiągnąć po wydobyciu się z obecnych trudności własnymi siłami” nie brzmią wcale zachęcająco w ustach zagranicznego meża stanu, znaczą one bowiem, że obecnie, przed wydobyciem się z tych trudności, na uzyskanie pożyczki zagranicznej liczyć nie można. Uderza również wzmianka o wysokim oprocentowaniu pożyczek i o ich krótkoterminowości. Wzmianka ta uczyniona jest wprawdzie w związku z pożyczkami wewnętrznymi, ale nasuwa się mimowoli pytanie, czy nie mieści się w tem wskazówka dla przyszłych zabiegów o kredyt zagraniczny. Zupełnie wyraźnie zwraca p. Young uwagę na to, że kredyty zagraniczne muszą być zabezpieczone „np. na kolejach żelaznych”.

Kończący ustęp sprawozdania w brzmieniu komunikatu P. A. T. brzmi: „Polska powinna poszukać obcego kapitału, by wzmacnić swą finansową pozycję, ochronić kurs waluty i używać zasobów na odbudowę, ale dopiero po sanacji stosunków”.

Misja angielska nie pokapila nam swoich rad fachowych. Są one cenne. Zwrócenie uwagi na doniosłość oszczędności w wydatkach, na granice wydatności podatkowej, na konieczność zachowania wielkiej ostrożności w reformowaniu waluty i na potrzebę pewnych zmian w organizacji Banku Polskiego nie powinno przebrzmieć bez echa.

Powrót do filozofii uczucia.

I.

Warszawa, w lutym.

Działanie wielkiej wojny nie ograniczyło się do przemiany mapy politycznej ziemi. Wywierając swój potężny wpływ na wszystkich polach życia, musiało ono wywołać w umysłach głębszych poważne refleksje na temat owych zmian, dokonanych przez czteroletni kataklizm światowy. Kto by się lubował w ujmowaniu wszelkich zjawisk zasadniczych we formę pewnych praw, mógłby nawet powiedzieć, że doniosłość wypadków historycznych jest proporcjonalna do doniosłości refleksji, jakie wypadki te zwykły rodzić. Są one bowiem tymi wstrząsami, które klarują mętny płyn w szklanej czarze: im wstrząs silniejszy, tem łatwiej oddziela osad od wody i w ten sposób okazuje istotną zawartość naczynia.

Uczeni nie onieszkali wyzyskać tego wstrząsu dla zbadania istoty

obecnej cywilizacji ludzkiej. I najostrejszy nawet krytyk dzieła Oswalda Spenglera o upadku cywilizacji zachodniej nie zaprzeczy, że jest to dzieło epokowe — godna latarość gigantycznego przewrotu, jakiemu uległa ludzkość w latach 1914—1918.

Do nielicznej narazie grupki wielkich historyków kataklizmu wojennego przylączył się ostatnio słynny psycholog francuski Gustaw Le Bon, wydając książkę pt. „Brak równowagi w świecie” (Déséquilibre du monde).

I on patrzył — podobnie, jak Spengler — z głębokim smutkiem na teraźniejszość, wysnuwając wraz z uczonym niemieckim pesymistyczne horoskopy na przyszłość. Ale jeżeli pierwszego zaniepokoiły przede wszystkim symptomy dekadencji intelektualnej, schyłku kultury zachodniej, opartej na podstawach grecko-rzymskich, to Le Bon'a poruszył szczególnie problem moralny.

Bo oto wojna wykazała z niezbitą wyrazistością, że naczelnymi pobudkami działania ludzkiego są odwieczne namiętności — namiętności złe, rzadziej dobre. Miłość, nienawiść, zazdrość czy ambicja odgrywają dziś tę samą rolę, co w kolebce dziejów człowieka. Kto by chciał kierować się wyższymi uczuciami, tego natychmiast zepchnie, zdepta wśród biedy powojennej motłoch nędzarzy, broniących się pięściami i pazurami przed zagładą, i chciwców, wydzierających słabszym mienie dla coraz większego użycia. Zaiste, nie różnimy się od człowieka jaskiniowego.

Czyżby więc słuszność mieli starożytni Eleaci, że niema zmiany we wszechświecie, że wraz z całym Bytem i natura ludzka pozostaje zawsze ta sama? Czyżby postęp był złudzeniem?

Nie — odpowiada Le Bon. Istnieje w duszy ludzkiej powien czynnik, będący w ciągłym ruchu naprzód, niezmordowanie posuwający

się na drodze ewolucji. Czynnikiem, do którego w całej pełni stosuje się zasada „panta rei”, którą Herakleitos odpowiedział na teorię eleacką. Tym czynnikiem jest inteligencja ludzka. Od czasów starożytnych rozum nasz jakże postąpił! Na polu choćby jednej tylko techniki jak olbrzymi uczynił krok naprzód! Ostatnia wojna jest tu znowu nieodpartym dowodem. W następnej wojnie — dzięki ciągłemu postępowi naszego rozumu — potrafimy może niszczyć w jednej chwili całe miasta, kraje...

I tu dochodzi autor do sedna problemu. Skoro przy tak energicznej ewolucji intelektualnej pobudkami naszych działań pozostają niezmiennie namiętności, stanowią typowy przykład szaleńca z mieczem w ręku. Le Bon obawia się, że nasze namiętności, posługując się straszliwą bronią rozumu, zabijają naszą cywilizację. Będzie to samobójstwo ludzkości.

Dr. Ignacy Wieniewski.

2 posiedzenia Rady miejskiej.

Pierwsza jaskółka odbudowy cen: wniosek na obniżenie cen gazu i elektryczności. — O przedłużeniu terminu zeznań majątkowych. — Gmina subskrybuje akcje Banku Polskiego. — Nowy wymiar podatku lokatorskiego. — Nieporządku w mieście a sprawa wynagrodzeń dozorców domów.

Lwów, 15. lutego.

(jp.). Na wstępie wczorajszego posiedzenia Rady miejskiej r. rekt. Hauswald zwrócił się do Prezydium, aby odniosło się do Min. skarbu „o kilkudniowe przedłużenie terminu dla składania zeznań majątkowych, ze względu na to, że z powodu natłoku w komisariatach miejskich i braku druków, wiele osób dotychczas tych zeznań zgłosić nie mogło. Prezydent przyrzekł interwencję.

Następnie r. Cieśliewicz postawił wniosek, jakiego już dawno nie słyszano w tych murach, a mianowicie

na niższe cen gazu, prądu elektrycznego i biletów tramwajowych.

Wnioskodawca uzasadnił swój wniosek tem, że w ostatnich dniach nastąpiła niższa ceny węgla (30 procent), a 15. bm. przewidziana jest także niższa taryfy kolejowej, przeto logicznem jest, aby miasto wobec poaniżenia kosztów surowca przystąpiło do obniżenia cen gazu, elektryki i tramwaju.

Wniosek ten przyjęto jednogłośnie i uchwalono wezwać Magistrat, aby do 7 dni przedłożył Radzie miejskiej odpowiedni wniosek w sprawie tych niższych.

SUBSKRYPCJA AKCJI BANKU POLSKIEGO.

Następnie po krótkim przemówieniu r. Bolesław Lewicki postawił wniosek, aby gmina m. Lwowa nabyła 25 akcji Banku Polskiego. Wniosek ten przyjęto jednogłośnie.

Na wniosek r. Höllingera uchwalono obniżyć dla przedsiębiorstw gospodniogzynkarskich I. kategorii opłaty miejskie z 200 na 100 procent opłat rządowych. Na wniosek r. Felsztyna uchwalono podwyżkę myta drogowego do 10-krotnej wysokości. Na wniosek r. Chajesa wprowadzenie samostanowienia podatku miejskiego od zaprotestowanych weksli w wysokości pół procent od zaprotestowanej kwoty.

OGROMNA PODWYŻKA PODATKU LOKATORSKIEGO.

Żywa dyskusję wywołała referowana przez r. Höllingera sprawa podwyżki podatku lokatorskiego.

Prezydent Neuman i referent uzasadniali podwyżkę podatków tem, że gmina musi zwrócić się po źródła dochodu do podatków miejskich, gdyż państwo przestaje udzielać pożyczek i zaliczek, a deficyt miasta dochodzi w tym miesiącu do sumy 450 miliardów.

R. dyr. Próchnicki przyłączył się do tej opinii. — W dyskusji r. ks. Szydel-ski domagał się, aby gmina z wpływów podatkowych więcej łożyła na zakłady dobroczynności, które walczą z największymi brakami, r. Próchnicki wezwał prezydium aby powołało do życia komisję oszczędnościową.

Na koniec przyjęto wniosek referenta i uchwalono podwyżkę podatku lokat. od mieszkań i sklepów do 100 koron czynszu przedwoj. do wysokości 32.486 mk. za 1 koronę przedw., zaś ponad 100 koron czynszu przedwojennego do 64.800 z 1 kor. przedwoj.

Wniosek r. dr. Hersztala w głosowaniu niemiernym upadł 55 głosami przeciw 20-tu.

Na wniosek r. Felsztyna uchwalono podwyższyć do 90 milionów udział gminy w „Targach Wschodnich” pod warunkiem, że Towarzystwo podniesie kapitał do 170 milionów tak, aby gmina miała większość.

STOSUNEK SŁUŻBOWY DOZORCÓW DOMÓW.

Nakoniec r. Hersztal zainterpelował prezydium w sprawie uregulowania stosunku służbowego dozorców domów, która to sprawa jest zarazem kwestją porządku i czystości w mieście, dziś tem bardziej piekącą, gdy wobec roztopów złe opłacani dozorczy odmawiają intensywniej pracy przy zgartywaniu śniegu itp. Interpelant wskazywał, że sprawę tę dawno już uregulowały Warszawa, Kraków, Przemysł i inne miasta. Z odpowiedzi prez. Neumana wynika, że we Lwowie nie prędko można jeszcze spodziewać się załatwienia tej ważnej sprawy.

Polityka kredytowa P.K.K.P.

Likwidacja kredytów resortowych i rembursowych. — Kredyty towarowe udzielane będą w nadzwyczajnych wypadkach.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Warszawa, 14. lutego.

Rada Nadzorcza PKKP. na drugim posiedzeniu odbytem 13 bm. w dalszym ciągu obradowała nad najważniejszym zadaniem chwili, jakim jest ustalenie zasad polityki kredytowej. Postanowiono jednomyślnie przystosować działalność kredytową PKKP. do przyszłej działalności Banku Polskiego, aby w następstwie ułatwić przyjęcie aktywów PKKP. przez Bank Polski. Postanowiono więc dążyć energicznie do likwidacji kredytów finansowych, resortowych i rembursowych. Kredyty towarowe mają być również energicznie likwidowane drogą adostępnienia kredytów dyskontowego, przyczem jednak nie można dopuszczać do nadmiernej inflacji na potrzeby kredytu, a należy kierować się tą myślą przewodnią, aby suma kredytów udzielonych przez PKKP., a nie będących w zrozumieniu statutu Banku Polskiego pokryciem dla banknotów nie mogła przekroczyć sumy wkładów z potrąceniem jednak wkładów skarbu państwa. Nowe kredyty towarowe mogą być udzielane tylko w nadzwyczajnym wypadku istotnie uzasadnionej potrzeby gospodarczej za każdorazową zgodą Rady Nadzorczej a na termin tylko do 1. kwietnia. Co do kredytów, które przysłał Bank Polski uprzedzić nie będzie mógł, Rada Nadzorcza uzna-

ła, że normalne gospodarcze kredyty dyskontowe mogą być nieco rozszerzone, gdyż dawne miliardowe sumy marek po przeliczeniu na złote, wydają się zbyt niskimi. Rada świadoma jest tego, że wszystkich potrzeb gospodarczych zaspokoić w opocie przejściowej nie zdoła, jednak mniema, że rozpoczęty okres stabilizacji marki przyczyni się do wzrostu wkładów w Bankach prywatnych, które dzięki temu będą mogły rozwinąć żywszą niż dotychczas działalność kredytową. Pożądanem jest, by różnica pomiędzy stopą dyskontową PKKP., a stopą banków prywatnych nie była tak wielką, jak dziś. Dążenie do obniżenia stawek kredytowych powinno być dążeniem wszystkich banków, gdyż bez tego nie będą mogły obniżyć się znacząco ceny produktów. Banki, które nie będą chciały zastosować się do polityki kredytowej PKKP. i nie obniżą nadmierne wysokości od pożyczek złotych, będą zupełnie pozbawione kredytu. Starania Rady Nadzorczej o przedłużenie terminu przyjmowania przez PKKP. weksli markowych nie zakończyły się pomyślnym wynikiem, gdyż styczniowe rozporządzenie nie mogłoby ulec zmianie bez nowej ustawy. Z tego powodu obieg weksli markowych musi się zakończyć.

Pierwsze posiedzenie Rady oszczędnościowej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Warszawa, 14. lutego.

Dziś o g. 11 przedpołudniem odbyło się w sali konferencyjnej Prezydium Rady Ministrów zebranie Państwowej Rady oszczędnościowej. Posiedzenie zagrał długim przemówieniem Prezes Rady Ministrów Grabski, podnosząc znaczenie akcji oszczędnościowej dla państwa. Następnie nadzwyczajny komisarz oszczędnościowy wojewoda Moskałewski przedstawił obszernie wyniki akcji oszczędnościowej z poszczególnych resortów i działów. Nad sprawozdaniem nadzwyczajnego

go komisarza oszczędnościowego rozwinęła się obszerna dyskusja, w której zabierali głos prawie wszyscy członkowie Rady akceptując zasadnicze zamierzenia Rządu. W wyniku tej dyskusji utworzone zostały 3 komisje: 1) reformy administracji łącznie z naprawą organizacji pracy i kontroli nad wykonywaniem pracy; 2) uzdrowienia stosunków w przedsiębiorstwach i bankach państwowych; 3) komisja dla zaprojektowania oszczędności w ciałach samorządowych.

Po wielkim procesie politycznym.

Ziszczone obawy. — Proces Lednicki-Wasilewski i walnem starciem dwóch obozów politycznych. — Zypowość tej walki. — Dlaczego we Francji objawy takie były dopuszczalne i zdrowe? — Ujemny charakter procesu Lednicki-Wasilewski. — Bezcelowe „potępienie swary”. — Ważkie głosy w obronie Lednickiego. — Zarzut zdrady — dotkliwą krzywdą! — Wyrok sądu a wynik opinii publicznej.

(Korespondencja własna „Gazety Lw.“.)

Zdrowa część opinii publicznej u nas powitała rozpoczęcie się procesu Lednicki-Wasilewski z głębokim uboiewaniem. Te spóźnione, nieaktualne, jak mówią słusznie poeci — łście „potępienie swary”, wzbudziły w sferach politycznych trzęsawicę odruchów silnej niechęci. Celowo też i świadomie nie informowaliśmy Czytelników naszych o listerycznych zagryżaniach się reprezentantów dawno przebrzmiałych orientacji przed sądem warszawskim. Dziś jednak — po wyroku — uważamy sobie za obowiązek publicystyczny zamieścić kilka uwag jednego z wybitnych publicystów warszawskich o tem „procesie”.

Red.

Warszawa, 14. lutego.

„Gdy wojna się skończy i dziel-
nice Polski do Bóg, w jedną pol-
ską się całość, wówczas się na-
...”

przeciwno siebie obozy, oddzielone dotychczas przepaścią wzajemnych oskarżeń, zarzutów, nienawiści. W zaciętrzewieniu walki wczorajszej zechcą może sprawić jedni względem drugich proskrypcję wewnętrzną, załatwiać porachunki, traktować jedni drugich stosownie do skutków wojny, niby zwycięzcy zwyciężonych lub patrijocy przenikliwi — odstępców. Wierzymy, że instynkt ocalenia zgasi w narodzie to zarzewie walki”.

Tak pisał Jan Kucharzewski w pierwszych latach wojny („W imię jedności”, Fryburg 1915), kiedy rozstrzygnięcie tej estonięte było jeszcze tajemnicą, a horoskopy były nawiązką korzystniejszą raczej dla koalicji germańskiej. Proces mec. Lednickiego przeciw red. Wasilewskiemu zasmakował wynownie, że obawy

Kucharzewskiego ziściły się w całej pełni.

Bo od samego początku rozprawy stało się rzeczą jasną, że proces ten był czymś o wiele donioślejszym, niż zwykłe afery sądowe między przeciwnikami partyjnymi. Tutaj doszło do walnego starcia między obozami politycznymi, oddawaną zwalczającymi się w imię t. zw. orientacji wojennych. Lednicki i Wasilewski byli tylko przypadkowymi rzecznikami tych obozów, których wodzowie nie biorą dziś udziału w oficjalnej polityce. Specjalną zaś atrakcją procesu była ta okoliczność, że jeden z tych wodzów, Roman Dmowski, wziął w nim udział w charakterze świadka.

Tego rodzaju procesy polityczne są typowymi produktami wojny. Dość wskazać na przykład Francji i na serię procesów o zdradę stanu, gdzie w roli oskarżonych występowały tak pierwszorzędné osobistości, jak Malvy, Humbert, a przede wszystkim wódz radykałów francuskich, Józef Caillaux. Ale tutaj należy podkreślić odrazu zasadniczą różnicę. Owe procesy paryskie odbyły się wyłącznie w ciągu wojny, więc w czasie, kiedy opinia narodowa miała prawo i obowiązek być niesłuchanie czujna wobec wszelkich objawów „defetyzmu”, nie mówiąc już o tem, że Francuzi mogli wtedy mieć naprawdę tylko jedną „orientację”: antyniemiecką; wszelka inna równała się zdradzie stanu. Z obu tych powodów Francja musiała strzedz bacznie czystości linii swej polityki narodowej, bo była to dla niej najaktualniejsza z kwestii, wprost kwestja życia i śmierci.

Natomiast spór Lednickiego z Wasilewskim cechy takiej nie posiadał. Miał bowiem charakter czysto teoretyczny, tocząc się w imię doktryn dzisiaj nieaktualnych, bo na tie owych dawnych „orientacji”. Wobec tego zaznaczyć wypada odrazu, że proces ten był w naszym życiu polityczno - społecznym zjawiskiem wybitnie ujemnem. Nie o żywe bowiem postulaty tam walczone, lecz o przebrzmiałe tezy. W dzisiejszą tak burzliwą atmosferę wniesiono niepotrzebnie nowy czynnik waśni. Nie jest to metoda, prowadząca do „oczyszczania naszego życia politycznego”, zwłaszcza w okresie, gdy przed polską myślą państwową stoją tak olbrzymie i naprawdę tak żywotne zadania.

Nieskazitelnym charakterem red. Wasilewskiego nie pozwala przypuszczać, że zarzucając mec. Lednickiemu zdradę stanu, chciał on tylko dać upust swej „pasji” politycznej wobec wybitnego przeciwnika. Wierzymy, że czyniąc to, pragnął odebrać raz na zawsze kredyt moralny obozowi, który, zdaniem jego, w dalszym ciągu szkodzi interesom Polski, choć walczy już nie o „orientację”, lecz o inne hasła, zwane w popularnej terminologii żydowsko-masońskimi. Czystość intencji redaktora „Gazety Warszawskiej” nie osłabi jednak faktu, że wystąpienie jego było i w istocie swej i następstwach objawem, jak się rzekło, dla dzisiejszego życia polskiego niekorzystnym.

Mec. Lednicki podjął rzucaną rekawicę i rozpoczął się proces. Śledzony przez całą opinię publiczną z zapartym odciechem. W przemówieniach oskarżycieli, obrońców, świadków i samych stron odzywała w całej wyrazistości wielka tragedia nieuniknionego rozdwojenia polskiego dobie wojennej. Powracały owe

tak dobrze nam znane z przed paru lat argumenty tych i kontrargumenty tamtych, zarzuty germanofilizmu i „liczenia na Rosję” i tak dalej w nieskończoność.

Wszelki proces o oszczerstwo prasowe stwarza nieuchronnie taką sytuację, że oskarżyciel staje wrychle w roli oskarżonego. Bo prawdziwy oskarżony usiłuje przeprowadzić dowód prawdy, zmuszając swym atakiem przeciwnika do obrony. Motywując więc swój ciężki zarzut zdrady stanu, red. Wasilewski i jego rzecznicy kładli główny nacisk na następujące punkty: Obwiniali mec. Lednickiego wogóle o brak poczucia polskości, gdyż posługując do Dumy, należał nie do Koła Polskiego, lecz do rosyjskiej partii kadetów. Szkodzenie zaś interesom polskim widzieli głównie w przeszkodach, stawianych przez Lednickiego w tworzeniu wojska polskiego w Rosji, i w intrygowaniu przeciwko niemu dzięki osobistym wpływom w rządzie Kereńskiego. Co więcej, p. Szebko przedstawił mec. Lednickiego jako rzecznika interesów niemieckich, który starał się skłonić rosyjskich mężów stanu do oddzielenia pokoju z Niemcami. Wreszcie Roman Dmowski zaatakował oskarżyciela, że po proklamacji niepodległości Polski przez Rosję, dążył do ustanawiania przy ambasadach rosyjskich za granicą urzędników dla spraw polskich, co z ideą niezależności Polski było wprost sprzeczne i mogło jej w wysokim stopniu zaszkodzić.

Ogień był więc huraganowy. Jako obrońca red. Wasilewskiego występował znany z procesu Niewiadomskiego, „prawicowy” adwokat, mec. Kijeński. Świadcami, zeznającymi na korzyść oskarżonego byli — prócz wspomnianych R. Dmowskiego i I. Szebki — m. i. ks. Czetyrtyński, pos. Maryński, Nowaczyński, a nawet zmarli ks. Lutosławski i Andrzej Niemojewski, których pismne zeznania odczytano.

Ale „oskarżony” mec. Lednicki „bronił się” wraz z reprezentującym stronę oskarżającą mec. Śmiarowski. I znowu przesunął się szereg wybitnych osobistości, ujmutujących się za dobrem imieniem Lednickiego. Wystąpił więc ks. Janusz Radziwiłł, biorący na swoją odpowiedzialność całą działalność Lednickiego jako przedstawiciela rządu Rady Regencyjnej w Rosji i bronił słuszności linii politycznej oskarżyciela drugi wybitnie „polityczny” świadek, major Prystor. Natomiast inni świadkowie, jak arc. Łoziński, ks. Około-Kuślak, gen. Jacyna i i., podkreślali głównie zasługi Lednickiego nie tyle polityczne, ile moralne, jako orędownika wychodźstwa polskiego w Rosji.

I może ta właśnie okoliczność wywarła decydujący wpływ na wyrok. Bo o ile na ciężkie zarzuty red. Wasilewskiego i jego rzeczników nie dali może przeciwnicy równie silnych pod względem merytorycznym kontrargumentów, o tyle moralna strona osoby i działalności Lednickiego po zeznaniach świadków ukazała się w tak dodatnim świetle, że o zdradzie polskości nie mogło być mowy. Orzekł więc sąd, że chociaż oskarżony nie przeprowadził dowodu prawdy co do zarzutu zdrady głównej, to jednak miał dostateczne podstawy do uważania tego zarzutu za prawdziwy, a ogłaszał go w interesie pełnione przez siebie obowiązku redakcyjnego dziennika.

CORRA GALGANIARZY!

Nadzwyczajny proces dla wszystkich.
Dziś w APOLLO

Tak orzekł sąd. A opinia publiczna?

Sąd z natury rzeczy musiał rozpatrywać sprawę z punktu widzenia merytorycznego, pomijając znaczenie jej moralne dla współczesnego życia polskiego. I tak pojęte swoje zadanie spełnił sąd bez zarzutu. Bo że mec. Lednicki w swojej działalności w Rosji popełnił nie jeden błąd, to nie ulega wątpliwości. To też red. Wasilewski mógł w najszerszym przekonaniu słuszności swej sprawy atakować swego przeciwnika, jakkolwiek atak ten ujął w zbyt jaskrawą i krzywdzącą Lednickiego formę zdrady polskości.

Tak się przedstawia rzecz pod względem merytorycznym. Moralnie

jednak są takie nieaktualne już spory, jak się rzekło, dla atmosfery publicznej szkodliwe. Mamy dziś przed sobą olbrzymie cele państwotwórcze. Środki, wiodące do tych celów, podlegają namiętnym sporom międzypartyjnym. Ale tego rodzaju spory są uzasadnione i są objawem dodatnim, bo twórczym. Nie zatrzymajmy więc przynajmniej już i tak elektrycznością naładowanej atmosfery rozterkami z powodu problemów minionych.

Oby świeżo zakończony proces był już naprawdę epilogiem „potępieńczych swarów” o rzeczy nieaktualne.

Varsoviensis.

Petruszewicz prosi o powrót do Polski.

Łagalna prośba za pośrednictwem Nuncjatury papieskiej w Warszawie. — Czy Rząd Polski zgodzi się na powrót?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego.

Jak wiadomo z powodu zupełnej klęski dyplom. doznanej na terenie międzynarod., która zresztą została przypieczetowana uchwałą Rady Ambasadorów dnia 15 marca 1923, przyznającą Polsce suwerenność nad Wschod. Małopolską, zwrócili się kierownicy „Zunru” przez poselstwo polskie w Wiedniu do rządu polskiego z petycją o pozwolenie powrotu do kraju. Rząd polski zgodził się w zasadzie na powrót do kraju tych ukr. emigrantów, na których nie ciążyą zarzuty natury kryminalnej.

W konsekwencji tego nie mogą powrócić do kraju „dyktator” dr. Petruszewicz i prawie wszyscy jego „ministrowie”. Ludzie ci, cierpiący obecnie skrajną nędzę, zwrócili się onegdaj za pośrednictwem Nuncjatury papieskiej w Warszawie tym razem z łagalną prośbą do rządu polskiego o pozwolenie na powrót do kraju.

W ukraińskiej kolonii we Wiedniu i Berlinie panuje przeświadczenie, że rząd polski tym razem przychylił się do prośby Ukraińców i zezwoli im, oczywiście warunkowo, na powrót do kraju.

Norwegia uznała Sowiety.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Moskwa, 14. lutego.

Rząd norweski uznał z dniem 13. b. m. Sowiety de iure.

Na stanowisko pełnomocnego sówietów w Chrystianii mianowany będzie Kolatajow.

Rosja zrywa stosunki z Japonią.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Moskwa, 14. lutego.

Konsulowi japońskiemu we Władywostoku wręczona została następująca nota rządu sowieckiego: Wziąwszy pod uwagę niepowodzenia wielokrotnie ponawianych propozycji rządu sowieckiego, uczynionych Japonii w kierunku zbadania wszelkich kwestii, stojących na przeszkodzie wznowieniu normal-

nych stosunków pomiędzy obydwojnokrajami, rząd sowieckich nie widzi żadnej potrzeby dalszego pozostawiania oficjalnie pełnomocnych przedstawicieli Japonii na terytorjum SSSR, albowiem taki pobyt byłby niezgodny z niesprawnymi wobec braków wzajemności tego rodzaju stosunków.

Ruch powstańczy w Rosji.

Ruch ma na celu restaurację monarchji? — Walka powstańców z wojskami sow. — Mianowanie zastępców Trockiego i Czeretina.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Paryż, 14. lutego.

Dzienniki donoszą, że w tych miastach po ogłoszeniu śmierci Lenina ożywił się w Rosji ruch antysowiecki. Szczególnie rozszerzył się on w

okolicy Błagowieszczeńska. Wypadki, które się tam zdarzyły, były dla władz sowieckich przykrą niespodzianką. Do Błagowieszczeńska, gdzie utworzono rząd prowizorycz-

ny ściągają liczne oddziały ochotnicze pod komendę niejakiego Man-kowskiego. Ruch ma na celu usunięcie obecnego rządu sowieckiego i restaurację monarchji. Podobne wiadomości nadchodzą z okolic Nadamurskich, Chitwy i Turkiestanu. We wszystkich tych okolicach, objętych ruchem kontrrewolucyjnym, ogłoszono stan oblężenia, jednakowoż bez skutku. Wojska sowieckie cofają się przed powstańcami. Komunikacja telegraficzna z Moskwą przerwana. W Turkiestanie toczy się w dalszym ciągu uporczywa walka między wojskami sowieckimi a silnymi oddziałami powstańców turkiestańskich.

Moskwa, 14. lutego

Rada Komisarzy mianowała Sklańskiego zastępcą komisarza wojskowego Trockiego, oraz Rakowskiego i Litwinowa zastępcami Czeretina.

Pogranicze polsko-sow. 15. lutego.

W uzupełnieniu powyższej wiadomości o zamianowaniu Sklańskiego zastępcą tow. Trockiego na stanowisku komisarza dla spraw wojskowych (nawiasem mówiąc, informację tą daliśmy już przed kilku dniami) donosimy, iż Sklański odmówił przyjęcia tej godności, powołując się na „nieodpowiedni stan zdrowia”. W rzeczywistości zaś Sklański — jak i inni dygnitarze sowieccy — nie chce się angażować w trwającą walkę międzypartyjną, dobrze bowiem rozumie, iż pytanie: kto uzyska ostateczne zwycięstwo w tej walce — jeszcze pozostaje otwartym.

Wiadomość ta charakterystyczna jest również pod względem oceny „ponownego wyboru” Trockiego komisarzem dla spraw wojskowych, dowodzi bowiem, iż godności tej udzielono mu jedynie nominalnie, „na pozór”, niby w celu zatuszowania jego stanowiska opozycyjnego, porozumienia zaś z tym „wrogiem” bynajmniej nie osiągnięto.

Sokolstwo polskie w Francji do Prez. Rzplitej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa 15. lutego

Zjazd delegatów 5 okręgu Sokółki polskiego we Francji nadał za pośrednictwem konsula Rzplitej w Lille na ręce Prezydenta Rzplitej i Rządu polskiego następującą rezolucję uchwaloną na zjeździe: Zebrani delegaci Rady okręgu 5 sokółów polskich we Francji wyrażają Rządowi polskiemu wyrazy uznania za jego owocną pracę dla ojczyzny w krytycznym okresie, co pozwoli nam w niedługim czasie na powrót do ukojonej ojczyzny. Zebrani przysyłają wyrazy uznania za taktę odwiekową stosowaną obokrajowców Niemców za krzywdy polaków w Niemczech.

NADESLANE.

Kawiarnia „DE LA PAIX”

pl. Marjacki l. 7.

Od dnia 16 b. m. koncertuje codziennie ze swoim pierwszorzędym zespołem znany kapelmistrz „KOSZ”.

Początek o godz. 8.30 — 1 w nocy.

Wyborna kawa, wina pierwszej jakości.

O liczne odwiedziny uprasza

77c

Zarząd.

Życzenia gen. Weyganda dla armji polskiej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa 15. lutego.

P. Minister spraw wojskowych otrzymał od Wykokiego komisarza republiki francuskiej Syri i Libanu gen. Weyganda pismo, w którym wyraża życzenia dla armji polskiej i gen. Sosnkowskiego.

Konferencja rozbrojeniowa odbędzie się w Wiedniu.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Londyn 14. lutego.

Prace nad przyszłą konferencją rozbrojeniową są tak daleko posunięte, że wkrótce można będzie rozesłać zaproszenia do poszczególnych państw. Konferencja ma się odbyć w Wiedniu.

Rokowania polsko-niemieckie.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Genewa, 14. lutego.

Rokowania polsko-niemieckie w sprawie stosowania do byłych poddanych niemieckich postanowień art. 3 i 4 traktatu Polski z Wielkimi mocarstwami o nabywanie obywatelstwa polskiego, rozpoczęły się w Genewie 12. lutego pod przewodnictwem ambasadora brazylijskiego p. Sonzadantas. W dniu 13. lutego rozpoczęły się rokowania merytoryczne pod przewodnictwem pełnomocnika polskiego p. dr. Koźmińskiego.

Kronika telegraficzna.

— Przy poselstwie estońskim w Warszawie nowo mianowanym attache wojskowym został pułk. Ludwik Jakobsen.

— Były przedstawiciel republiki sowieckiej w Berlinie Joffe przybył dziś z rodziną do Wiednia i zamieszkał na razie w budynku poselstwa sowieckiego.

— Mac Donald zachorował ciężko na stypę.

— Rząd litewski rozpoczyna prace nad nową serją parcelacji majątków, liczących powyżej 200 ha. Ogółem wyznaczono obecnie do parcelacji przeszło 500 ha ziemi. W pierwszym rzędzie objęte będą parcelacją majątki polskie, podobnie jak to miało miejsce dotychczas.

— Liczba ludności w Gdańsku, stwierdzona w d. 1 listopada roku zeszł. oznaczona dla tych, którzy spodziewali się szybkiego rozrostu Gdańska jako portu światowego, wielkie rozczarowanie. W dniu 8 października 1919 r. w obwodzie wolnego miasta liczono 356.000 mieszkańców. Ostatnie obliczenie wykazało wzrost tylko o 8.000 osób. W tym czasie przybyło 20.000 obcokrajowców. Niegół spodziewano się, że liczba mieszkańców dojdzie do 400.000.

— Wczoraj w nocy szalała nad wyspami Wielkiej Brytanii szalona burza. Komunikacja na kanale La Manche wskutek szalonej wichury niegła w ciągu całego dnia częściowemu zawieszeniu.

EKONOMISTA

Ważne zgromadzenia akcjonariuszy spółek akcyjnych:

1. marca br.:

III. Zw. Ważne Zgromadzenie akcjonariuszy S. A. Polska Foresta.

1. marca 1924:

„Pezet” S. A. III. Ważne zgromadzenie akcjon. w sali obrad (Akademicka 17 — 12 w pol.).

Termin subskrypcji następujących akcji upływa z datą:

17. lutego br.:

Spółka akc. Radziwiłł, Wimmer, Zeleński w Lwowie.

Zakłady przem. i wydawn. „Ryngraf” S. A. (przedpłata).

Koźmiński Nafta.

Gaz Ziarny S. A.

!!Nareszcie!!

spokój i cisza w biurze

2134

!!Nareszcie!!

Nowy model Nr. 12

Cichy Remington

to najlepsza maszyna do pisania

pisze cicho i ma idealne uderzenie.

Tow. Black-Brun Sp. Akcyjn.

Warszawa: Hotel Bristol.

Lwów: Pańska 11.

Otwarcie trumny Tutankhamena.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego.

Donoszą z Luxeru, że otwarcie trumny Tutankhamena odbyło się w największej tajemnicy. Obawiano się bowiem wzburzenia miejscowej ludności. Mumie prześwietlono promieniami Roentgena. Posiada ona oczy sporządzone z kryształu. Cież-

ką pokrywę sarkofagu musiano podnosić przy pomocy specjalnych maszyn. Na głowie mumii leżała egipska korona, a obok znajdowały się kwiaty, które były tak świeże, jak-
żone przed kilku godzinami. by złożone przed kilku godzinami. Wywołało to olbrzymie wrażenie.

Dolar stabilizuje się.

(Telefonem od naszego korespondenta ekonomicznego.)

Warszawa, 15. lutego.

(S.) Tendencja w dalszym ciągu spokojna. Od dnia wczorajszego również i z prowincji dochodzą wiadomości o znacznym obniżeniu się kursu dewiz i mniej więcej w całej Polsce w dniu dzisiejszym kurs N. Jorku utrzymuje się na poziomie ustalonym przez P. K. K. P. 9,350 tys. za dolara. W ten sposób osiągnął Rząd stabilizację dolara. W dniu wczorajszym kursa były na prowincji nawet niższe, co się tłumaczy tem, że właśnie realizowano znaczniejsze pozycje dewiz na

opłacanie robocizny i innych świadczeń. Na dewizowej giełdzie dzisiejszej w Warszawie robiono transakcje również po kursie 9,350 tys., pokrywając stale zapotrzebowanie.

Rynek akcyjny nieco słabszy, zarówno w Warszawie, jak i na prowincji. Obroty niezbyt liczne. Kursy nieco słabsze od wczorajszych. Jedynie akcje bankowe w Warszawie, a w szczególności Bank Dyskontowy i Handlowy wykazują silniejsze obroty i wyższe kursowe. Obroty w listach ziemskich i miejskich przedwojennych ciągle znaczne.

25. lutego br.
Ziemski Bank Kredytowy S. A. w Lwowie

28. lutego br.:
„Gazeta” Galic. Tow. Naftowe S. A. w Drohobyczu.

Transakcje na giełdzie lwowskiej.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 15. lutego.

Z powodu słabego popytu kursy akcji obniżyły się w dalszym ciągu. Obroty małe. Podaż we wszystkich gatunkach akcji. Niekotowane również niżkowe. Na ogół bardzo mały popyt. Nieco liczniejsze obroty w Jaworznie, Nitracie, Gazolinie i Gazach po kursach niższych. Tendencja niżkowa. Usposob. słabe.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Hipoteczny 3350, 3400 (3350, 3300, 3250); Polkred 450; Przemysłowy 2100, 2075, 2125, 2150, 2050, 2150; Z. B. K. 1300, 1325, 1310; Browary 29500, 29300; Chodorów 23500, 24000, 23750, 23250, 23750, 24000, 23000; Chybie 48000, 48500; drobne 51000, 52000; Cegielski 2700, 2850, 2900, 2875, 2850; Górka 81000, Wawel of. sprzedaży 500; Cmielów 8100, Karpalit 475000; Krańsk 4200; Niemojowski 2550, 2525, 2575; Orlas 19500, 20000, 19000; Parowozy 1950, 1975, 1950, 1980, 2000; Pezet 950, 975, 1000; Pocisk 5125, 5100; Nafta 2150, 2175, 2125; P. T.

B. 600, 575; Rakszawa 15000; Tespy 28750, 28500, 28000, 28750; Zieleniewski 47000; Lokomotywy 5000.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Kursa w tysiącach.

Azot 2400, Auto poznańskie 600, Bank Ziemian 250, Brugger 4400, Czechowice 925, Columbia 400, Czempinśka Huta 1000, Elektr. n. Sanem 800, 825, 850, Gazy 80000, 79000, 78000, 77500, 77000, 76000, 75000, 74000, Gazy zachodnie 40000, 39500, 40000, 40500, 41000, 40750, 4050, Gazolina 5000, 4975, 4950, 4925, Gazociągi 850, 825, n. 700, Jaworzno 122000, 121500, drobne 132000, 132250, 131750, 132000, Len 4700, Lesienice 10000, 10250, Machleid 4800, 4900, Nobel 5600, Orlus 4000, 3950, Nitrat 1225, 1200, 1175, Radziwiłł 16000, Rolindustria 1400, Rucker i Höflinger 15000, Terpentyna 1000, Węglówki 195, 192, 193, 190, 191.

Giełda zbożowa.

Lwów, 15. lutego.

Giełda nielicznie odwiedzana, obroty skromne około 50 ton. Transakcje w życie i owsie. Na ogół podaż obfita, po cenach niższych. Tendencja niżkowa, usposobienie słabe.

Giełdypozalwowskie

PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA.

Cegielski 2800; Parowozy 1950; Pocisk 5250; Cmielów 85; EP. 2400. Tendencja słaba. — Dolary 9350 w obrocie bank. 9650 w obr. pryw. Tendencja bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 15. lutego.

Dolary St. Zj. 9,350—9,200; dol. kanadyjskie 9; franki francuskie 410—408; franki złote 1,800; korony czeskie 264,500. Czeki: Belgia 359—351; Holandia 3,500—3,450; Londyn 40,350—39,450; Paryż 413,750—410—406; Praga 268—266; Szwajcaria 1,627—1,602; Wiedeń 131,75—129; Włochy 407—404,600; bony złote 1,350—1,400; 8% pożyczka 14—14,250; milionówka 775—825—750; dolarowa pożyczka 6—6,100.

AKCJE.

Bk dysk. warsz. 28 — 31. Bk handlowy 25,500 — 29. Bk dla hand. i prz. 40. Bk kred. warsz. 1,000. Bk przem. Lwów 2,375 — 2,450. Bk zj. społ. zarob. Poznań 23. Cerata 70. Eksp. soli potas. 30 — 31. Kijowski i Schölte 15 — 17. Puls 1,675. Wildt 775 — 800. Cukrownie: Chodorów 24. Czersk 3 — 2,25. Częstocice 11 — 9. Gosławice 5 — 4,800. Michałów 3,050 — 3,450. Grodzisk 4,350. Warsz. tow. fabr. cukru 17,250 — 16,710. Firlej 2,400. Lasy 500 — 475. Warsz. tow. kop. węgla 19,250 — 18,500. Cegielski 2,800. Fitzner i Geinper 27 — 29,750 — 23,500. Polski Lloyd 425. Przemysł leśny 400. Lębop 3,200 — 3,975. Modrzejowski zakł. 46 (I. i III.). Norblin 3 — 3,900. Ortwein i Karasiński 1,400. Ostrowieckie zakł. 40 — 39. Parowozy 1,900. Rolin i Zieliński 1,800. Rudzi i Ska 6,900 — 8,200. Starachowice 1—5 16,250. Trzebinia 3,400. Unia 24. Ursus 5,450. Zieleniewski 45 — 47. Zawiercie 1,500. Żyrardów 1,125 — 1,200. Bolpol 250. Borkowski 3,625. Br. Jabłkowscy 715. Polbal 525. Skm skór 285. Syndykat rolniczy 7,500. Żegluga (I. i VI.) 525. Cmielów 8,500. Elektryczne 7,500. Tow. elektryczne 750. Korek 475. Marynin 630. Polska Nafta 2,200. Przemysł naftowy 4,500. Pustelnik 6,250. Siła i światło 2,900. Spirytus 19,500. Brown Boveri 3,900. Granam 850.

PRZEDGIEŁDA KRAKOWSKA.

BP. 2350, Tohan 2200, Zieleniewski 48500, Cegielski 2900, Parowozy 2000, Górka 83000, Siersza g. 27000, TPG. 11500. Nafta 2500, Chodorów 24500, Chybie 50000, Dolary 9350 w obrocie bank., 9650 w obrocie pryw. Tendencja utrzymana.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 15. bm.: Holandia 215; N. Jork 57 3/4; Londyn 24.75; Paryż 25.40; Mediolan 25—02; Praga 16.72 1/2; Budapeszt 0.0202; Birkareszt 2.95; Belgrad 7.05; Sofia 4.35; Wiedeń 0.0081.

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż. (Radio PAT.) Notowania wstępne z dnia 15. bm.: Londyn 98.70; N. Jork 22.47; Belgia 85.50; Hiszpania 286; Włochy 47.50; Szwajcaria 390; Danja 355; Holandia 8.37; Norwegia 300; Szwecja 587; Rumunia 11.50.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 15. lutego.

Dzisiaj też tendencja niżkowa. Obrót słaby.

Dolary ameryk. 9 1/2 m. do 9 m. 600 tys., dolary kanad. 8 m. 700 tys. do 8 m. 800 tys., korony czeskie 275 do 276 tys., funty szterl. 38 m. do 38 1/2 m.

Złoto: 20 kor. 42 1/2 m. do 43 m., 20 mark. 46 1/2 m. do 47 1/2 m., 20 frank. 37 i pół m. do 38 m., 10 rubl. 55 1/2 m. do 56 m.

Srebro: 1 kor. austr. 880 do 900 tys., 5 kor. 4 1/4 m. do 4 1/2 m., floreny 2 i jedna ósma do 2 1/4 m., ruble 3 i jedna piąta m. do 3 1/2 m., leje 860 do 870 tys.

Urzędowa Cedula Giełdy Lwowskiej

Nr. 34.

Piątek, 15. lutego 1924.

Waluta markowa.

A. Kursa efektów:

Kategorie:	Wart. om.	Ostatnia dywid.	Płaca:	Żadała	Transakcje	Uwagi	Kategorie:	Wart. nom.	Dywid. 1921/1922	Płaca:	Żadała	Transakcje	Uwagi
Ceny w tysiącach							Ceny w tysiącach						
I Papiery państwowe.							c) Przemysłowe:						
4% Państwowa poz.	1000	—	—	—	—		Agrohemija i szt. n.	500	—	650	—	—	
Prem z r. 1920	1000	—	—	—	—		Bracia Biskupscy	1000	—	—	—	—	
8½% P. z r. 1922	1000	—	—	—	—		Browa Boveri Z. elekt.	1000	—	—	—	—	
II. Listy zastawne.	110 złp						Browary lwowskie	500	5000	200	28750	29750	29000—29500
(bez kuponu bież.)							Chodorów i cukru	1000	21	3000	22750	24250	23000—24000
4½% Banku hip. gal.		—	—	—	—		„Chybie” fab. cukru	1000	200	2000	47750	48750	48000—48500
4% Banku hip. gal.		—	—	—	—		Cegielni	—	300	80	2675	2925	2700—2900
4½% Bk kred. z. gal.		—	—	—	—		Cmielów fab. porcel.	1000	20	1000	8000	8200	8100
4½% Banku Malop.		—	—	—	—		Fabryka Lokomotyw	—	—	—	4750	5050	5000
4½% Bk. hip. zemel.		—	—	—	—		Gafota fab. obuwi	140	22	140	1500	—	—
4½% Pol. Bk. kraj.		—	—	—	—		Galicja Rafin. nafty	140	800	—	—	—	—
4% Polsk. Bk. kraj.		—	—	—	—		Gorka fab. cementu	140	119	600	80000	82000	81000
4½% Tow. kred. gal. ziemskie		—	—	—	—		„Kabel” T. p. Warsz.	1000	—	30	—	—	—
4% T. kr. gal. ziem.		—	—	—	—		Karpalit zakłady lit.	110	280	140	4125	4250	4175—4200
III. Oblig.							Krakus f. wód. Krak.	280	168	20	—	—	—
(bez kuponu bież.)							„Marynin” Z. p. ogrod.	5000	100	2500	—	—	—
4½% K. P. Bk. kraj.		—	—	—	—		Niemcewowski f. pap.	1000	90	800	3500	2600	2525—2575
4% Kom. P. B. kraj.		—	—	—	—		Oikos Zakł. prz.-drz.	1000	400	4000	18800	20200	19000—20000
4% K. lok. P. Bk. kr.		—	—	—	—		Orthwein. Karcasinski	500	—	—	—	—	—
IV. Akcje.							Parowozy S. A. b. m.	500	125	750	1925	2025	1950—2000
a) Bankowe:		1921/1922					Pezet Pow. Zakł. bud	500	200	200	940	1010	950—1000
Akcyj. Związk.	280	70	140	—	—		„Piłotno” w Poznaniu	1000	—	750	—	—	—
Akcyj. Hipoteczny	280	42	120	3325	3425	3350—3400	Polsk. zakł. amun.	350	14	170	5050	5300	5100—5250
Handlowy w Poznaniu	1000	300	600	—	—	3300—3350 zł	Pol. Nafta prz. wiert.	500	100	350	2100	2200	2125—2175
Komercyjny	—	—	—	—	—		Pol. Tow. Budowlane	500	225	400	570	619	575—600
Malopolski	280	56	140	2700	—		Polega Tow. hut. z.	10000	1500	2500	—	—	—
Powszechny kredytowy	280	42	140	440	460	450	Rakozawa fab. snk.	140	100	280	14800	15200	15000
Przemysłowy	280	42	130	2025	2175	2050—2150	„Rohn Zieliński” Z. m.	—	110	300	—	—	—
Polniczy S. A.	1000	250	—	—	—		Siersza zakł. elektr.	200	30	40	—	—	—
Ziemski kredytowy	280	56	84	1280	1340	1300—1325	Siersza gór. zakłady	140	63	300	26300	—	—
Zemelny	280	56	84	—	—		Spółka Akc. Wydaw.	280	—	56	—	—	—
Z. S. Z. w Poznaniu	1000	300	600	—	—		„Tehar” Tow. akc.	1000	—	—	—	—	—
b) Handlowe:							Tepego gór. z. 1-6 cm	700	350	760	—	—	—
Polski Glob	500	100	300	—	—		Tesb. tow. eksplo. soli	1000	150	350	27750	29000	28000—28750
Polbat	1000	160	200	—	—		Trzebińca f. m. S. A.	140	98	280	—	—	—
Tohan	140	70	250	—	—		Ursus fab. motorów	500	180	1000	—	—	—
Polnot	1000	260	210	—	—		Wild i Ska	500	150	500	—	—	—
Wawel	500	100	600	—	500		Zieleniewski f. mazz.	1000	170	1070	46500	47500	47000

V. Waluty i Dewizy.

Kategorie:	Bilety bankowe			Czeki, przekazy i wypłaty			Uwagi:
	płaca	żadała	transakcje	płaca	żadała	transakcje	
Dolary amerykańskie							Wskutek zarządzenia Ministra Skarbu kursa walut i dewiz notuje wyłącznie giełda warszawska.
Dolary amerykańskie (drobne)							
Dolary kanadyjskie							
Dynary							
Funty szterlingi							
Franki belgijskie							
Franki francuskie							
Florenty holenderskie							
Franki szwajcarskie							
Korony austriackie							
Korony czesko-słowackie							
Korony duńskie							
Korony norweskie							
Korony szwedzkie							
Korony węgierskie							
Lei rumuńskie							
Liry włoskie							
Marki niemieckie							

B. Kursa Zbożowe.

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego. miejsce stacja załadowania.	Ceny		Uwaga	Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego. miejsce stacja załadowania.	Ceny		Uwaga
	od	do			od	do	
PSZENICA krajowa 73/74 ex 1923	35000000	36500000	*)	Mąka pszenna 40% „0”	—	80000000	*)
ŻYTO malopolskie 68/69 ex 1923	24000000	25000000		Mąka pszenna 55% „1”	—	62000000	
JECZMIEN: malopolski browarniany	20000000	21000000	*)	Mąka pszenna 70% „4”	—	43000000	*)
JECZMIEN malopolski przemysłowy	18000000	19000000		Mąka żytnia 60% „—”	—	60000000	
OWIES malopolski 44/45 ex 1923	23000000	24000000	*)	Mąka żytnia 70% „—”	—	53000000	*)
KUKURUDZA	—	—		GRYSIK kukurudziany	—	—	
ZIEMNIAKI jadalne	—	—		MAKA kukurudziana	—	—	
FASOLA biała	—	—		OTREB pszenny netto bez worka	—	12000000	*)
FASOLA kolorowa	—	—		OTREB żytni netto bez worka	—	11000000	
FASOLA krasa	—	—		KASZA HRECZANNA	—	—	
GROCH polny	—	—		KASZA JAGLANNA	—	—	
GROCH ¼ Victoria	—	—		KASZA JECZMIENNA	—	—	
BOBIK	—	—		PECAK	—	—	
WYKA	—	—		MAKUCHY linae i konopne	—	—	
MIESZANKA pastwana w ziarnie	—	—		MAKUCHY rzepakowe	—	—	
LUBIN	—	—		KONICZYNA czerwona krajowa natur.	—	—	
HRECZKA	—	—		KAPUSTA KWASZONA	—	—	
SŁOMA prasowana	—	—		WORKI hitowe wyr. Stradom. Warta.	—	—	
SIANO słodkie krajowe prasowane	—	—		Częstochowlanka 75 kg. za sztukę	—	—	
LEN	—	—		WORKI używane, dobre, za sztukę	—	—	

*) Ceny szacunkowe bez trans.

*) Ceny szacunkowe bez trans.

Sekretariat Giełdy.

Generalny Sekretarz Dr. PANETH.

Kronika.

Przez pewien czas prosiliśmy naszych P. T. Prenumeratorów o wstrzymanie się od przysyłania wpłat prenumeraty zapomocą czeków Pocztowej Kasy Oszczędności, a to z tej przyczyny, iż przeszkody w regularnej komunikacji kolejowej powodowały znaczne opóźnienie w doręczaniu czeków. Obecnie jednak, po uregulowaniu ruchu kolejowego, prosimy P. T. Prenumeratorów o nadsyłanie prenumeraty nadal w czekach P. K. O.

Piątek 15. lutego. Rz. kat.: Faustyna. — Gr. kat.: Stryt. Hosp. — Słow.: Sześćsława.

Min. spraw zagr. Zamoyski przyjął wczoraj rano na audjencji posłów państw zagranicznych, akredytowanych przy Rządzie polskim.

Wczoraj p. Minister spraw zagranicznych Zamoyski przyjął przedstawicieli prasy, z którymi omawiał sprawę współpracy w Ministerstwie z dziennikarzami, a następnie mówił o bieżącej polityce zagranicznej.

Mianowanie. Prezes sądu apelacyjnego we Lwowie zamianował ukończonego słuchacza praw Jerzego Stejana Bolesława 3 im. Warchola aplikantem dla okręgu lwowskiego sądu apelacyjnego.

Po usunięciu zasp. śnieżnych został podjęty z dniem 12. lutego br. ogólny ruch na odcinku Tarnopol-Podwołoczyska linii Lwów-Podwołoczyska.

Towarzystwo Lekarzy weterynaryjnych. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek dnia 19. lutego br. o godz. 18 w sali Nr. VI Akademii medyc. weteryn. Lek. wet. Józef Kruczek: „Działanie środków odkazających na jad wścieklizny”.

Choroby zakaźne w pobliskich gminach. Starostwa sąsiednie stwierdziły płonice (pow. Lwów) w Lesienicach, Rzesnie Polskiej, Weinberganie, Winnikach, Zimnej Wódce, (pow. Gródek Jagiell.) w Parczcu Janowskim; Tyfus plamisty (pow. Gródek Jagiell.) z Ebnau; Błonicę (pow. Lwów) w Kleparowie, Lewandówce i Zawadowie; Odrę (pow. Lwów) w Ceperowie, Horbaczach, Podliskach Wielkich. — Fizykat przestrzega publiczność przed stykaniem się z ludnością z gmin zakażonych i zwraca uwagę, że nabywanie artykułów może pośredniczyć w zakażeniu się. — Mleka z tych miejscowości używać tylko po przegotowaniu.

Komitet budowy gimn. im. „Komisji Edukacyjnej” w Brzuchowicach oczekuje się do obowiązków złożyć w drodze publicznej serdeczne podziękowanie znakomitej artystce p. Siemaszkowej za hojny dar 200.000.000 mp. na cele budowy wspomnianego gimnazjum. Również dziękuję Komitet p. M. Tuerkowi za jego obywatelski czyn, a mianowicie za bezinteresowne urządzenie poranku z p. Szymanowską, z czego do kasy Komite-

Z TEATRU WIELKIEGO.

W. Szekspira komedia w 5 aktach (13 odsłonach) z epilogiem „Jak wam się podoba”, odegrana 14. lutego 1924 r.

Lwów, 15. lutego.

Natura dziwnie wyszlachetnia. Człowiek, obcuja z nią, staje się lepszy, cnotliwszy. Oto teza, która przynosi odson komedii szekspirowskiej. Las Ardeński jest owym cudownym zakatkiem, dokąd zbłądziwszy ludzie nawet na wskrós żli, na łonie przyrody wyrzekają się dawnych zbrodni i rozpoczynają żywot inny, w jasne blaski obfity.

Szekspir posiada literaturę przebogata. Setki mózgów pracowało nad rozbiorem literackiej jego puściżny. Mimo wszelkie przewroty w technice dramatycznej, jest ciągle wielki i potężny; geniusz niezniśchalny opróżnienia jego czoło dzisiaj równie silnie, jak ongi, kiedy jako aktor i pisarz w jednej osobie ciskał w tłum swych myśli przedę i gwich uczuć kwiaty.

Za akcje Banku Polskiego można płacić markami polskimi.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 14. lutego.

Dziś zebrał się po raz drugi Komitet propagandy dla subskrypcji akcji Banku Polskiego. Zebranie odbyło się w hallu PKKP. Przewodniczył dyrektor PKKP. Karden. Przewodniczący po powitaniu zebranych wyjaśnił, że pragnący podpisać najmniejszą ilość akcji tj. 5 do 10, a nie posiadający obcej waluty mogą ją otrzymać na subskrypcję w Bankach dewizowych. Następnie przeprowadzono krótką dyskusję, w której przedstawiciele ziemiaństwa podnosili konieczność wywozu za granicę zboża zbywającego po zaspokojeniu potrzeb wewnętrznych celem uzyskania obcej waluty dla pokrycia nią subskrypcji akcji Banku Polskiego. Liczba akcjonariuszy Banku Polskiego przekroczyła 4.000

i będzie niewątpliwie olbrzymią. Już wczoraj sięgała ona cyfrę 1.392. Wczoraj zaś przybyło 1.007 akcjonariuszów od grupy pracowników PKKP., którzy razem biorą 1.665 akcji. Z zapisów ostatnich dni, dokonanych w Oddziale Głównym P. K. K. P. notujemy: Kasa Przerobności Pracowników Banku Handlowego (100 akcji), Bank Francusko-Belgijski (100 akcji), Władysław Kiślański (100), Cynkownia Warszawska (50), Szymon Neuman (50), Feliks Morunowicz (50), Zdzisław Słuszkiewicz (50), Eugeniusz Starczewski (40), Senator Lipkowski, Antoni Słaboszewicz, Spółka Żelazo-Beton, Henryk Kaden, Wacław Polkowski, Bolesław Pawlikiewicz po 25 akcji.

Komisja Ligi Narodów w Kłajpedzie.

Celem przyjazdu komisji jest zapoznanie się na miejscu z portem. — Neutralizacja Niemna.

(Telegramy „Gazety Lwowskiej”).

Kłajpeda, 14. lutego.

Przewodniczący Komisji Ligi Narodów Norman Davis przyjął przed stawicieli miejscowej prasy, którym udzielił następujących wyjaśnień: Celem przyjazdu Komisji Ligi Narodów do Kłajpedy jest zapoznanie się na miejscu z portem Kłajpedy, oraz jego potrzebami ze względu na hinterland portu. Komisja wysłucha dezyderatów Związków oraz organizacji interesowanych w kwestiach mających być badanych przez Komitet. Komisja zapozna się również ze statutem rządu autonomicznego Kłajpedy. Do 1. kwietnia br. prace Komisji dotyczące statutu Kłajpedy

oraz wogóle kwestii kłajpedzkiej muszą być ukończone.

Kowno, 14. lutego.

Obecność w Kłajpedzie Komisji Ligi Narodów wywołała na Litwie niezadowolenie. Prasa litewska jest przygotowana, że Komisja Ligi Narodów przybyła do Kłajpedy mając już z góry ułożony plan działania. Prasa kowieńska uważa, że Komisja Ligi Narodów dążyć będzie do neutralizacji Niemna, aby dać Polsce możliwość transportu drzewa do Kłajpedy na podstawie przywileju przewidzianego w decyzji Rady ambasadorów stanowiącego podstawę pracy Komisji Ligi Narodów.

tu wpłynęło 105.000.000 mp. Adres Komitetu: Lwów ul. Blacharska 1. 1.

(h) Ucieczka umysłowo-chorego. Grzegorz Pańków, zam. w Gluchowicach, doniósł wczoraj policji, że brat jego, Piotr, umysłowo chory wydalil się z domu i więcej nie wrócił.

(h) Kradzież akcji. Na szkodę urzę-

dnika bankowego Augustyna Dobrowolnego, zam. przy ul. Kopernika 22, skradziono z zamkniętej szafy 100 sztuk akcji, wartości 150 milionów.

(h) Aresztowanie oszustki. Wczoraj aresztowano Annę Emilję Uriel fałsz Grabowską, zam. w „Ochronie kobiet” na pl. Kapitulnym za oszustwo.

Wieczór taneczny urządził O. N. VI. dzielnicy w sobotę dnia 16. lutego r. b. w sali Sokola II. przy ul. Kętrzyńskiego 1. 32. Bufet we własnym zarządzie. Czytelnicy dochodzą przeznaczony im cele społeczne. Wstęp tylko za zaproszeniem, które wydaje Sekretariat O. N. 6 przy ul. L. Sapiehy 67 codziennie od 6—9 wieczorem. 805

Z teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Piątek, 15. lutego: „Jak wam się podoba”.

Sobota, 16. lutego: (3.30 pop.) „Damy i huzary” (dla młodzieży szkolnej).

Sobota, 16. lutego: o godz. 7 „Eugeniusz Oniegin” (wyst. N. Jakubowskiej).

Niedziela, 17. lutego: (o g. 3) „Straszny dwór” (popularne).

Niedziela, 17. lutego: „Jak wam się podoba”.

Repertuar Teatru Małego:

Piątek, 15: „Ziemia nieudźka” (wyst. W. Siemaszkowej).

Sobota, 16: „Ziemia nieudźka” (wyst. W. Siemaszkowej).

Niedziela, 17: „Ziemia nieudźka” (wyst. W. Siemaszkowej).

Repertuar Teatru Nowości:

Piątek, 15: „Kajta tancerka”.

Sobota 16: „Księżniczka Olala”.

Niedziela, 17: „Kajta tancerka”.

Ostatnie występy Wandy Siemaszkowej. Genialna artystka wystąpi jeszcze tylko trzy razy w Teatrze Małym w kapitanej swej roli matki w „Ziemie nieudźki”.

„Jak wam się podoba”. Miarą ogromnego zainteresowania przedstawieniem Szekspira jest fakt, że na dwa pierwsze wieczory bilety zostały rozchwyte. Tak, iż została ich tylko bardzo niewielka liczba. Na niedzielne przedstawienie „Jak wam się podoba” należy jak najspieszniej zgłosić się przy kasach, gdyż najprawdopodobniej widownia już w godzinach rannych będzie wysprzedana.

Konstancja Bednarzewska w „Czapliem piórze”. Świetna artystka, niezapomniana ulubienica publiczności lwowskiej rozpoczyna swą gościnę w doskonałej sztuce autora „Świderka” D. Nicodemio, w której gra popisową rolę niezrównaną w jej interpretacji. Termin jej pierwszego występu w przyszłym tygodniu.

Dział ekonomiczny.

Produkcja ropy. Produkcja ropy w Zagłębiu horwacko - tustanowickim stale się zwiększa. Według przybliżonych obliczeń, produkcja w połowie listopada wynosiła 174 wagonów, z końcem listopada 173 wagonów, w połowie grudnia z. r. 183 wagonów. Na ten wzrost wpływa fakt dostarczenia nowego szybu Tow. akc. Galicja. Towarzystwo to dostarczyło szyb Józefa w Mrańcu, głębokości 1.480 m., wydzielający około 10 m. sześć. gazu na minutę.

„Jak wam się podoba” posiada bardzo mało pierwiastków ściśle komediowych; dużo tu momentów dramatycznych; dialog skrzy się od myśli głębokich, rozumnych, ukrywających pod formą wesołego konceptu uwagi filozoficzne, na dobrej znajomości wad ludzkich oparte.

Tego rodzaju „komedia” wymaga dużej kultury literackiej; wymaga zrozumienia myśli i intencji autora, niedostępnego przeciętnym aktorom. Dlatego ją właśnie wybrano, mimo tylu innych, do odtworzenia w obecnych warunkach sceny lwowskiej możliwszych — odpowiedzieć znowu nie potrafic, jak na tyle dawniejszych pytań, cislanych się pod pióro.

Artyści nasi nie grali Szekspira nigdy. Figurował on wprawdzie na afiszu przed laty kilkunastu, wówczas jednak zespół sceny lwowskiej był zupełnie inny. Deklamować wiersze Szekspira — to sztuka niełada. Nie wystarczy recytować słowa, trzeba je odpowiednio rozumieć, trzeba umieć je wypowiadać, w przeciwnym razie „komedia” nuży i mę-

czy, a widz-słuchacz z trudem odzegnuywa się przed sennością.

Tak było niestety wczorajszego wieczoru. Reżyser p. Henryk Barwiński poświęcił przygotowaniu „Jak wam się podoba” wiele pracy i zachodów; dyrekcja wyposażyła stronę dekoracyjną bardzo bogato; projekcje świetlne wedle klisz malowanych przez pp. Balka i Mackiewicza były efektowne — zespół jednak występujących w komedii artystów zawiódł z kretesem, bo zawieść — przynajmniej to otwarcie — musiał.

Trudno mu, co prawda, czynić z tego zarzutów. Każdy z grających usiłował być, w miarę rozporządzalnych środków, jak najlepszym, zadanie jednak przerastało ich niedostateczne siły.

Generalną wadą wczorajszego przedstawienia była niewyraźna dykcja. Np. p. Łozińska w roli Celi wyglądała bardzo efektownie, kostiumy barwne nosiła z wdziękiem, słowa jej jednak słabem jeno echem dotatywały do widowni. Pna Zakrzyńska mówiła wprawdzie głośno, słyszało się jednak tylko dźwięki, nie rozumiejąc ich znaczenia. Pa-

ni Barwińska w pierwszych odsłonach błada, rozegrała się w następnych aktach, zdobywając nawet rzadkie wczoraj oklaski. Jako Rozalina zdobyła sympatię nie tylko Orlanda, ale i całej widowni. Na pp. Zbrojewskim i Zabielskim skupiała się powszechna uwaga, oni bowiem byli wyrazicielami głębokich myśli Szekspira, wyrazicielami niezupełnie odpowiednimi.

W odpowiedzialnych rolach wystąpili ponadto pp. Lochman, Kariski, Rygier, Gliński, Brzeski, Czaki i Bielecki. Grali, w miarę sił, starannie. P. Bielecki podkreślał niepotrzebnie owładającą nim wściekłość i złość nieestetycznym charczeniem.

Scena tonęła przeważnie w mroku, wskutek czego i gra wyrazu twarzy artystów była zupełnie niedostrzegalna.

Po bardzo dobrych „Damach i huzarach” Fredry, wieczór wczorajszego wypadł niestety błado. Szekspirowi temu brakło przedewszystkiem Szekspira.

Michał Rolle.

